

محل مطبعه و اداره :

جفـال اوغلانده امنيت

صندوغى جوارنده

شنكول يقوشنده

۲۷ نومرو

مستطابق

اظهار :

مسلکمه موافق آثار

جدیدہ مع الممنونیه

قبول اولنور

درج ایدلمه پن آثار اعاده اولنماز

دیر ، فلسفه ، علوم ، حقوق ، ادبیات تاریخ ، و سیاسیات و بالخاصه احوال و مشورہ اسلامیه بحث ایررد هفته ده بر نشر اولنور .

آبونه بدلی

صاحب و مؤسسلری :

درسعادتده نسخہ سی ۵۰ پاره در

ابوالعلا زین العابدین - ح . اشرف ادیب

تاریخ تأسیسی

قیرله دن مقوا بورو ایله کوندریلیرسه سنوی

۲۰ غروش فضله آلنیر

۱۰ تموز ۳۲۴

سنه لکی	التی آیلغی	غروش
ممالک عثمانیه ایچون	۶۵	۳۵
روسیه	۶۵	۳۵
سائر ممالک اجنبیه	۱۷	۹

بشنجی جلد

۵ ذی الحجہ پنجشنبه ۲۵ تشرین ثانی ۳۲۶

عدد : ۱۱۸

مؤلف کتابك باش طرفلرنده دییور ایدی که :

« حقیقت ، اوزرنده ایشله مکده اولدیغ بوقدر اوفاق بر موضوعدن اوقدر بویوک نتیجه لری چیقارمق ایسته ییشم بزم ایچون بر جرأت کوریله جکدر . لکن بن هر شیک آز شیده اولدیغنه قانع اولانلردنم : چوجق کوچوک ، فقط کندیسند قوجه بر انسان مندج ، بین طاراجق ، لکن مفکردهی احتوا ایدیور ؛ کوز بر نقطه دن عبارت ، بونکله برابر فضالری محیط . »

شو سطرلری اوقور اوقوماز سعدی ده کی سر صنعتی آکلادم : دیمک بویوک بویوک حکمتلر ، عبرت کورسترمک ایچون اوزون اوزون وقعه لر ترتیب ایتیه لزوم یوقش ؛ هر کون کورولن ، هر کون کورلدیکی ایچون هیچ نظردقی جلب ایتیه یین حادثه لر بر لحاظه امعان اوکنده نا متناهی موضوعلر تشکیل ایده بیله مش !

مثلا آوروپا لیرجه دنیا یه کلن شاعرلرک هومردن صوکره اک بویوک طانیلان فردوسی بی نه یاییم ؟ آلمش بیک بیتلک شهنامه سی بوستانک یدی سکز بیته وارن ایکی حکایه سی قدر انسانیته خدمت ایده بیلمشیدر ؟

سعدی بی چکه مین معاصرلرندن بری : « ای در اما یالکز موعظه وادیسند کوزل سوزلر سویلر ؛ یوقسه فردوسی کبی حرب وضرب تصویر ایده مز . » دیمش . سعدی بونی ایشیدنجه : « آیول ، بن صلح آدمی یم ! » جوابی ویرمش . حال بوکه مشار - الیه ک ایسترسه فردوسی کبی حرب وضرب تصویر ایده بیله جکنی

کوستر اثرلری ده یوق دکدر . محمد عاکف

انقلاب ایران

دن

مجاهد اسلام

سید جمال الدین افغانی حضرتلری

کچن هفته دن مابعد

۱۸۹۶ سنه سی نهایتنه دوغرو سرطان فکی یه یاقه لاندی خسته لق اکسه یه ده سرایت ایدی . ۹ مارت ۱۸۹۷ ده سید عازم داربقا اولویوردی ؛ جنازه سی دبدبه و احتفالات لایقه ایله قالدیریلهرق (نشان طاشی) جوارنده (شیخلر مزارلری) نده ودیعه خاک غمران قیلندی .

اکثر عجملر طرفندن ادعا واکثر تورکلر طرفندن رد اولونویور که او موت طبیعی ایله اولدی ؛ سلطانک مابین آدمکلرندن ، ابوالهدا اسمنده بری طرفندن دوداغندن بر نوع زهرلی ماده ایله تلقیح اولنمشدی که ظاهر اسرطانه بکزمین بر حالت مرضیه کوستردی . .

العلم عندالله !

ایشته بویله جه بوصوک یکر می سنه لک بر زمان طرفنده عالم اسلامه معاصرلرینک هپسندن زیاده اجرای تأثیر ایتش بولنان بویوک آدمک طریق حیاتی ، پک قیسه بر صورتده نهایت بولویوردی ، جمال الدینک تاریخی یازمق بوصوک سنه لر طرفنده ظهور یافته اولان بوتون

شرق مسائلنی ، بومناسبتله افغانستانی ، هندستانی ودها بویوک بر درجه ده تورکیاده ، مصرده ، عجمستانده بالخاصه بوصوک ممالکده ، مختلف صورتلر - ده الان بر قوه حیاتیه حالنده بولنان تأثیراتنک نتایجنی یازمقدر . وقایع حیاتنک قوروبر تصویر اونی بزه تمامیه کوستره مز ؛ اونک مسلک حیاتی بی طرفانه تصویره چالیشمق و بیلیکمدن هیچ بر شیشی کیزله مه مک و هپسینی سویله مکله برابرک اعلا مطمشم که بوبانی ایلری یه قدر اوقویان وطنداشلمک اکثری اونی ، غایه سنه واصل اوله بیلمک ایچون بر چوق شیلر یامغه حاضر لانان بی نظیر بر پرواسر و تهلمکلی انترقه جی دیه تلقی ایده جکلردر ، افکار سیاسییه سنی و بوزلری حرارتلر ندیرن درین و آنشلی تصوراتی مناقشه یه کیریشمزدن اول ، بو آدمک ده صریح بر صورتده رسمنی چیزمک و بر صورت مجمله ده (مشاهیر الشرق) نهایتنده بحث اولونان خصوصیات شخصیه سنه دائر معلومات ویرمک ایسترم .

ار ، کوروشنده بر حجازلی عرب کبی پارلاق سیاه کوزلرله اسمر چهره لی ، دوزکون یاپیلی ، صاع - لام و تندرست ایدی ؛ قصیر البصر اولمه سنه رغماً انظارنی نافذدی ؛ و کوزلک طاشیمق ایسته مدیکی زمانلرده اوقومق ایچون کتابی کوزلرینه طومغه مجبور ایدی .

صاحبزنی کسمیوب اوزون براقیر ، استانبول علمایی قیافتده کینیردی . پک آز حتی علی العموم کونده بر دفعه مک بیردی . حقیق بر عجم کبی ، متادیا جای ایچردی ؛ خاطری صاییلر توتون ایچنلر - دندی ده ؛ حتی توتونک جنسنه اوقدر اهمیت ویرردی که اکثریا کندی صاتون آلیردی ، بر چوق آسیالیر کبی بویوک حیغارالری اوقاقرینه ترجیح ایدردی ، استانبولده صوک اقامتی انساننده سلطانندن ایده ۷۵ لیرا آلیردی . کندیسنه نشان طاشنده براو احسان اولونمش اصطبل عامرهدن آتله آراهه ویرلمشدی ، عمومیتله کوندوزلری اوده اوطورور ، آراهه ایله چیقدیغی زمان اکثریا یالکز کاغذخانه یه ویا آقشامه دوغرو ، استانبولک بسائر ! کلنجه یرلرینه کیدردی . کندیسینی زیارته کلنلری ، اکمعتبرندن اک عادیسنه قدر ، نزاکت و انسانیتله قبول ایدردی ، لکن ، بالخاصه رتب عالیه اصحابنه اعاده - زیارتده تراخی کوستردی ؛ نطقنده واضح و بلیغ ایدی ؛ افاده سی مخاطبنک سویه اقتدارینه کوره ایدی ؛ عادی ، قابا کلانی قطعاً استعمال ایتز ، دائماً کزیده برلسان ایله قونوشوردی ؛ خطیب صفتیه شرقده آنجق برمثی بولونه بیلیر . سوزلرنده دائماً آغیر وجدی ایدی ؛ ژستلره هوئی مصاحبه لردن خوشلاشمازدی .

حیاتنده پک متقی ایدی ؛ دنیانک شیلرینه هیچ رغبت ایتزدی ؛ تهلمکه قارشوسنده جرأتکار و بی پروا ، سربست و وفا کار ، فقط آتشین مزاج ، هرکسه قارشو خلق ، بویوکلرله اولان مناسبتانده غایت حر بر طبیعتده ایدی ؛ او یله دینیلورکه مصردن چیقدیغی زمان سویشه جیلزری بوش کشدی ، نجم قونسولوسی ، رفاقتنده بر طاقم عجم تاجرلری ده برابر بولوندینی حالده اوکا هدیه ویا اودونج صورتیه پاره تکلیف ایتدیلر ، قبول ایتده دی ! « اونلری کندیکز

پروران ایله برلکده ، ایران قوه علمیه سنی تمثیل ایتک ایچون بر خطوه تشبث آتمه دعوت اولونیور ؛ دیکرلری ایسه ضیاء الخفیین نامنده بر عرب رساله موقوته سنه کوندرلش شباط ومارت ۱۸۹۲ تاریخلی ایکی مقاله درکه ایکسی ده زمانک عجمستان احوالندن بحث ایدیور ؛ ناشری بونلرک هر برینه مبذول ملاحظات علاوه ایدیورکه بونلری مکتوبک سچمه یازچهرلیله برلکده ترجمه ایده جکم .. زیرا هپسینی بورایه نقل ایتک بر آز اوزون اولور [۳]

علاوه :

(میستر ویلفرید سقاون بلونت) ک نوطلری :

۲۷ مایس ۱۹۰۹

« سید جمال الدینی پک اپی طانیدم ، اونی ۱۸۸۳ ، ۱۸۸۴ ، ۱۸۸۵ سنه لرنده چوق کره کورمشدم . ایلک دفعه لوندرده تصادف ایتدیکم زمان ۱۸۳۳ سنه سی ایلک بهاری ایدی ؛ او وقت هنوز آمریقاندن کلشیدی ؛ زیرا اوراده آمریقا تابعیتنه کیره بیلیمک امیدیه بر قاج آی قالمشیدی . ده صکره عینی سنه نیک ایلولنده بردها پاریسده بولوشدق ؛ اوراده طانادینم برفاج مصر ملتجیلری ایله برلکده یاشایوردی ، اونی چوقندن بری کورمک ایسته یوردم . نیت ایتدیکم بر هندستان زیارتی حقنده فکرنی آلام لازم کلیوردی ؛ زیرا اورایه کیتمکدن مقصدم هند مسلمانلرینک بر جمعیت صفتیه اولان شرائط اجتماعیه لرینی ، دیکر مسلمانلرله اولان مناسباتی ، حرکت اصلاحیه قارشى کندیلرنده کی استعداداتی تدقیق ایتک ایدی : بونک ایچون اوندن تقدیمنامه کی برشی آلمق ، بو صورتله هند رجال اسلامیه سیله کوروشه بیلیمک ایجاب ایدیوردی . . بو کون اوزمانکی روزنامه صحیفه لرینی آچنجه بونلری کورو یورم :

« ۳ ایلول ۱۸۸۳ - صابونجی (خصوصی کاتم) شیخ جمال الدین ایله برلکده ایچری به کیردی ، اونی لوندرده کوردیکم زمان اوزرنده شیخ البسه سی واردی ؛ شمدی ایسه استانبولین ییچمنده بر البسه کینمش ایدی . مع مافیه کندیسنه پک ده فنا یاقشمیوردی ؛ بر قاج فرانسزجه کله اوکرشمشیدی . باشقه دکیشیک بر شی یوقدی ؛ سوز هندستان اوزرینه ونم اوراده مسلمانلره قارشى اعتماد قازانه بیله جکمه دأردی سید دییوردی که (انکلیز اولمه کز ایشی بوزویور ، زیرا هرکسک جانی یانمش ! خفیه لردن آلمان دییور !) کندیسى بیله هندستانده ایکن اوینه حبس ایدلش ، بدترندن قورقولمق ایچون قاجمشدی ؛ بر آز نفوذ قازانه بیان بر شیخ درحال طوتوله رق کچه کلاه ایدیلیر ویاخود شو ویا شوصورتله آند امان آطه لرینه کوندریلیردی ؛ (خلق سزک اونلرک خیرینی ایسته دیککیزی آکلایه مایه جق ، سزکله قونوشمقده پک احتیاطکار داورانه جقلردر ! فقط بونی فقیر خلق یاپار ، شیخلر

[۳] کله جک هفته یه ینه برنجی بابک محتویانندن اولمق اوزره حسن شیرازی به مکتوبک بر صورتی ، بوکا رشید رضانک علاوه ایتدیکی تفسیراتی ، ضیاء الخفیین ایله جمال الدینک طبیعتی ترجمه ایدیله جکدر .

ایچین صاقلایکنز ؛ چونکه سز بندن زیاده محتاجسکنز ؛ آرسلان زرده اولسه کندینه ییه جک بولور . « دیدی ؛ قوه فکریه سی ، سرعت ادراکی ، شدت تمیزی او درجه ده ایدی که انسانک لاقیردی سویله مزدن اول ، نه دوشوندیکنی عادتاً او قومغه مقتدر کی کورونوردی ؛ کندیسینی دیکله ینلری تسخیر ایچون شایان حیرت بر مقناطیسیت روحیه یه مالک ایدی ؛ معلوماتی پک واسعدی ؛ بالخاصه فلسفه قدیمه ده ، فلسفه تاریخده ، تاریخ و مدنیت اسلامیه ده وبالجمله علوم اسلامیه ده صاحب کمال ایدی . اپی بر السنه شناس ایدی . فرانسزجه یی آدم عقللی بر معلم اولمق سزین اوچ آی ظرفنده او قویوب ترجمه ایده جک قدر او کړندی ؛ عرب ، تورک ، عجم ، افغان دیل لرینی اپی بیلیردی . بر آزده انکلیزجه سیله روسجه سی واردی . [۱] غالباً هیچ اوله نمه مشدی . قادینلرک جاذبه لرینه قارشى تمامیه لاقیددی ؛ پک چوقده کتاب او قوردی .

مشاهیر الشرقده کی ترجمه حالنک صوکلری تصورات سیاسییه سنی اجمال ایده رک شو صورتله نتیجه له نیور : حیات و افمانک بو اجمال مختصرندن شویله بر فکر اقطاف اولونه بیلیرکه بوتون حرکاتنک اوکا توجه ایتدیکی غایه ، بوتون امیدلرینک ، اطرافنده دوندیکی ، محور اسلامی توحید ایتک ، و بوتون دنیا مسلمانلرینی بر خلیفه معظمه نیک حمایه سی آلتده بر اسلام ایمراطورلنی داخلنده طویل امقندن عبارتدی ، بوکا جالیشمق ایچون بوتون غیرت لرینی صرف ایتدی ، بوغایه ایچون دنیاسنی ترک ایتدی ، اونک ایچون اوله نمدی ، اونک ایچون هیچ بر صنعته کیرمه دی ؛ شمدی ایسه اجتماعنده موفق اوله مادی ؛ وفاتندن صوکره غزته لرده اوتوده بریده مختلف موضوع لرده یازدینق مقاله لر ، خصوصی مکتوبلر و تعریضنامه لرندن ، برده « مادیونه رده » سندن باشقه ، افکار و آمانی ترسیم ایدن هیچ بر یازلمش اثر براقه دن کیندی ، لکن شاگردان و محباننک یوره کلرنده جانی بر قوت براقدی ، اونلرک غیرت دامار لرینی او یاندیردی ، قلم لرینک او جلرینی کسکینه شدیردی ؛ بویله جه بوتون شرق اونک مساعیسنندن استفاده ایتدی و حالده ایدیور . ! » [۲]

المنار صاحبی سید محمد رشید رضا ، سید جمال الدینک قلمندن چیقمه اوچ دانه شایان ذکر و ثائق نشر ایتدی که بونلر هم مشارالیه ک طبیعتی ، هم بوکتابک موضوع بحثی تشکیل ایدن عجمستان وقایعنک حدوشنه اولان تأثیراتنک درجه سنی کوستر . بو وثائقندن برنجیسی شماره مجتهدلرندن برنجیسی اولان حاجی میرزا حسن شیرازی به خط - ابا کوندردیکی مکتوبدرکه بونده بو بیوک خواجه توتون امتیازینه قارشى دوره رق ، بو صورتله عجمستانده ملت ویا عوام

[۱] تاریخ بیداری ایران دییورکه یویدی لساندن ماعدا تورکجه نیک ده ایکی درلوسنی بیلیردی . بر عثمانلی دبی ، برده همدانک عجم تورکجه سی .

[۲] شوراسی شایان ذکر درکه بو سوزلر بر مسلم دکل سوریه لی بر خریستیان طرفندن ، بوندن بش سنه اول یازلمشدر ، اوزمان که بالخاصه عجمستانده کثرتله ظهور یافته اولان حادثات جمال الدینک قوه سابقه سنک هنوز بر حیات اولدینق پارلاق مثاللرله اثبات ایدیوردی .

وبکر دگل) دیدی. بنم ایچون حیدر آبادی ائمناسب بریر کوردی؛ زیرا اوراده صیغینه جق یر جوق اولدینی ایچون انکلیز حکومتندن او قدر قورقو یوقدی. بکا دیدی که (دوستلری، خصوصی مکتوبلر، اورانک غزته جیلرینه ده توصیه نامه لر کوندره بیلیر، حال و موقعی آکلا تدم ایضاح ایده بیلیرم) بن اوکا انکلتزه پولایق سنک حال و موقعی آکلا تدم، دیدم که (انکلیز بویوندروغزه دایانه بیلیمک ایچون هند مسلمانلری پک قوی براتحاده مالک اولمیلرلر) سید جواب یردی: (اگر انکلتزه ده ده کندیلری لهنه حرکت ایده جک آدمار بولوندیغی بیاسه لر بوکا جسارت ایده بیلیرلر، زیرا اونلر یالکیز کندیلرینه لاقیردی سویلرلرکن هیچ کولمین مأمورلری کورمشلردر)

« ۱۴ ایلول ۱۸۸۳ - صابونچی ایله جمال الدین قهوه آلتی به کلدیلر؛ بوتون کون قونوشدق... شیخ برابرنده یازدینی مکتوبلری کتیر مشدی، که بونلر بنم ایچون پک بویوک برقیعتی حازدی، کندی قوم وعائله سنه عائد مهم بر طاقم خصوصیات سرد ایتدی. افغانیلرک سامی اولدقلری فکرینی کمال شدته رد ایتدی، مملکتده هندستانک شمال سکنه سی کبی آریانیلر اوطورویور دیدی. لکن کندی عائله سی عن اصل عربدر، حتی افرادی آره سنده ابا عن جدر لسان عرب محافظه اولمشدر؛ جمال الدین عربچی پک مکمل قونوشور. تاریخننده بحث ایتدی، اوزمان اوکا «روزکار وقاصیرغه، نامنده کی شعری او قودم. کاتب صابونچی، شیخه ترجمه ایتدی. جمال الدین [هندستانک فلاکتلرینه اشتراک ایدن برانکلیز بولوندیغی سویلسه لردی اینامازدم] دیدی..

شیخک بکا ویردیکی مکتوبلر چوقا ایشمه یارادی، کوردم که خلق آره سنده فوق العاده براعتباری واردر.

قالکوتاده دماغلری حریت فکرلریله مشبوع وپانسلامیزمه بتون موجودیتلریله صارلمش هندل طلبه لر واردی؛ هندستانک شمال مراکز- نده کی کیفیت عینی ایدی! جمال الدین انکلیز اداره سنک شدتلی بر معارضی ایدی، فقط بر ائتلاف حصولی قابل کوروندیکی زمان اک کوچوک بر تعصبی بیله ترک ایده بیلیردی. بونی ۱۸۸۴ ده آوروپا به دوندیکم زمان آکلادم.

او ایلاک بهار اونی تکرار پاریسده بولدم. دوستم شیخ عبده ایله برانکده رودوسهز سواقاغنده، براوک اک اوست قاتنده، عروة الوثقا جریده عربیه سنه اداره خانه لک خدمتی کورن سکیز قدم مربعنده اوفاجق بر اوطه ده یاشایوردی.

هندستان سفر مده کی موفقیت مدهن پک نمون ایدی، همان بکا اسلامیت لهنده غزته لره یازی یازمه می رجا ایتدی؛ او زمان جنرال غوردونک خرطوم مأموریتی طولایس- بیله انکلتزه ومصرده بویوک بر هیجان واردی؛ مهدی به بر هیئت صالحیه کوندرلمی بو صورتله غوردونک کری به چکلمسی ایچون کندی نفوذندن استفاده اولتمه سنی تکلیف ایتدم، درحال بویله بر تصویره یاردمه رضا کوستردی؛ یالکیز انکلیز خارجیه نظارتنه امنیت یوقدی. بو باده غلادستون ایله کوروشدم؛

اوده مسئله یی حسن رضاسیله تلقی ایتدی؛ او قدر که ایش قابینه به عرض اولونه جق قدر اهمیت کسب ایتدی. لکن ایشک صاحباً حلی طرفه فوراین اوفیس یاناشیق ایسته میوردی، و تکلیف رد اولوندی.

ایرانی سنه ۱۸۸۵ ده غلادستون نظارتدن چیقوب ده دوستم لورد راندولف جورجیل هندستان مستشارخانه تعیین اولونجه درحال جمال الدینی، انکلتزه ایله اسلام آره سنده بر ائتلاف عقد ایتک اوزره، لوندریه جورجیل ایله مذاکره به، دعوت ایتدم؛ اوده دعوت به اجابت ایتدی و اوچ درت آی قدر کاه قرابته کاه لوندره ده یانمده مسافر قالدی. اوزمان اونی تمامیه طنائماقی فرصته نائل اولدم. اونی اک معتبر دوستلرمک، بالخاصه جورجیل و درو، وندولفک نزدلرینه ادخال ایتدم؛ ایکس- بیله ده نه قونوشدقلری مکملاً مضبوط بر حاله حالا یانمده در؛ بر آن اولدی که جمال الدین، استانبوله خصوصی بر مأموریتله کیدن وولفه رفاقت ایتک، اوراده عبدالحیدک اتحاد اسلام طرفدارانی اولان مقرینی سایه سنده مذاکره اجرای نفوذ ایده رک، مصرک تخلیه - سیله انکلتزه نک، روسیه علیه نه، تورکیا، عجمستان و افغانستان ایله اتفاقی اساسلری حاضر لاقی کبی بر فکره دوشدی: فقط بونه بد بختلق ایدی که وولف بیله یانه جمال الدینی ده برابر آلدیغندن دولای اعتماد سزلغه وحتی دینه بیلیر که بویله بر سبدن طولای مأموریتنده بر جوق مشکلاته تصادف ایتدیکی کبی صوکننده ده تمامیه سقوطه محکوم اولمشدر. بو اختلاف افکار سیدک استانبوله انترقیه چویرمک ایسته دیکی ذهاب عمومیسندن حاصل اولمش بر شیدی! بونک اوزرینه سید نه یاباجقی بیلمز بر حاله بر قاج هفته ده لوندره ده قالمش، صوکره بویوک بر پریشانلقه موسقو وایه کیتمش، اوراده قاتقوف ایله معارفه پیدا ایتمش، درحال معارض اردو کاهه کچمش، انکلیز علیه نه بر روس و تورک اتفاق حصوله چالیشمغه باشلامشدی [۱]

بر جوق سنه لر جمال الدینی نظردن غائب ایتدم. نهایت کندیسنی سلطان حمیدک باش کوزده لرندن بری صفتیه استانبوله بولدم.. او زمان نشان طاشنده ییلدیز باغچه سی دیوارینه قارش بر یرده مسافر خانه ده یاتوب قالقیوردی؛ مواصلتمدن بر قاج کون اول معایده مناسبیه سرایده وقوع بولان مراسم تبریکه ائناسنده ملاقات شاهانه به مظهر (!) اولمشدی؛ مابینجیلردن بری اونی براقق ایسته مه نیجه جمال الدین معتادی اولان صلابت طبعیه، «برعالم وسید اولق حیثیتیه هر کسدن زیاده او حقه مالک بولوندیغی سویلیه رک ایلری به یورو مشدر؛ بو مسئله سلطانک نظر دقتی جلب ایلامش واونی تحتک آرقه سنده خادم آغالرندن بریله برلکده آیاقده دور دور مشدر. بن دیرم که بو اونک طبعنه پک موافقدی، زیرا اورسمی شیلری پک ده موافق راتجه استخفاف ایدردی، ذاتاً کندیسنی ده استانبوله ایلاک کلدیکی زمان شیخ الاسلام ایله آره لرنده عینی حال وقوع بولمشدی. والحاصل هر نه قدر سلطانک کوزنده ایسه ده حمید بوتون مسافرلرینه

[۱] روسیه ده کی بو خفی مأموریتی تاریخ بیداری ایرانده ذکر اولو- نویر. او یله کورونویر که موسیو دوکیه رس موسیو زینوویف و مادام ناویقوف ایله کوروشمشدر.

فروعها على مقتضى قوانينها المبنيّة على حكم الهيئة ونظامات عقلية لتكون مؤدية على الوحدة المظيمة التي شكلها حكم القران وقضى بسر مديتها الى اخر الزمان وبها انتشر الدين حتى دانت اليه الامم من الشرق والغرب و امتزج لديه كل شعوب العرب وسائر الاقوام الذين امكنهم اللحق بهم من جميع الاقطار شمالا وجنوبا شرقا وغربا (ولم يبق من التغيرات القومية غير الاسم فقط) فاخذوا يتأملون في شئون احكام ذلك الدين وقوانينه فرأوا انها هم عن افعال ذميمة واخلاق قبيحة مضرّة لمصالحهم ويا مرهم بالصدق والعفاف والاتصاف باخلاق حسنة نافعة لامورهم فامنوا به بدلائل يقينية وصاروا يخضعون لديه ويدخلون فيه افواجا ويعتقدون احكامه من غير لغوب واعوجاجا .

ومن المعلوم ان نوع الانسان من الموجودات يحتاج في امر الماش و بقاء الحياة الى المعونة والمشاركة بين افراد نوعه بصناعات شتى وامور لا تخص وحصول ذلك التعاون يتوقف على التمدن والاجتماع وان الطوائف البشرية مختلفة متباينة سينعوم الناس فانهم ميالون الى الشرور والمفاسد والضرر المسيية بابطال حقوق البشر فيكون الهيئة البشرية الاجتماعية معرضة للاختلال والاختلاف وهذا خلافا لحكمة الربانية في عمران العالم وبقاء بني آدم . وحفظ هذا النظام على ما هو عليه من الانتظام يقتدر الى اصول كلية واحكام معينة وقوانين مقننة تقرر للناس معاشا ومعادا فلهذا ارسل الله الرسل وانزل الكتب نظما للعالم واصلاحا لبني آدم على مقتضى حكمة البالغة ورحمته الواسعة فانزل القرآن واحكامه باوامره السبحانية وزواجره الربانية وتبين الحدود لجنايات الظلمة والفسقة وتبين الحلال والحرام وترك العادات الذميمة الجاهلية وتفهم ما يجب للامة من السعادة والصالح والتخلق بالاخلاق المدوحه والفلاح لاحقاق حقوق العباد موافقا لمقتضى الوقت والاستعداد فاعطى بهذا الوجه نظاما للهيئة الاجتماعية البشرية ببدء انتظام واقام قواعد الكون على احسن اسلوب واتم قيام . ثم امر بالاعتصام الى ذلك القران بقوله تعالى (واعتصموا بحبل الله جميعا) تشديدا لارتباط المودة والاتحاد وتأييدا للاتفاق والاجتماع ونهي عن الفرقة التي هي مسببة للنفاق والمعادات والمخاصات بقوله (ولا تفرقوا) انهم كانوا في الجاهلية مواظبين على المحاربة والمنازعة فيها هم عما هو يوجب العداوة والفرقة ويزيل المحبة والالفة . نعم ، قال ابن عباس رضي الله عنهما بحبل الله اي بدين الله او بكتابه لفظ الحبل مستعار لاحد المتين فان كل واحد منهما يشبه الحبل في كونه سببا للنجاة من الردى والوصول الى المطلوب . وقالت العلماء حبل الله هو القرآن لانه سبب يوصل الى الله عز وجل . ويؤيد هذا ما في افراد مسلم من حديث زيد بن ارقم ان رسول الله صلى الله عليه وسلم قال (الاواني تارك فيكم الثقلين احدهما كتاب الله هو حبل الله من اتبعه كان على الهدى ومن تركه كان على ضلاله الخ) وذكرى البغوى بغير سند عن ابن مسعود عن النبي عليه السلام قال (ان هذا القران هو حبل الله المتين عصمة لمن تمسك به الخ) وقالت المحققون الحبل هو الجماعة و يؤيد ذلك ما أخرجه الامام ابو عبدالله احمد بن محمد بن حنبل في مسنده عن موسى بن اناس عن ابيه عن النبي عليه السلام (عليكم بالجماعة فانما حبل الله الذي امرنا بعتصامه

يا ديني كجي بوني ده صقي بر نظارت آلتنه طو تو يوردي (۱۲۹۸) استانبولده كنديسي ايلك زيارتم مناسبته يانده قيزمده برابر بولونيوردي ؛ بزي كورديكندن دولايي بك زياده محظوظ اولدي ؛ ذاتا بوتون بوتون براوطه اشغال ايدييوردي ؛ اطرافنده هيسي ده علميه صنفندن بر چوق دوستلري واردى . بزي كورنجه در حال استقبالمزه قوشدى ؛ بنى ايكي ياناغمدن اوپدى ؛ قيزمى مراسم قولتوقلرندن بزينه او طور تدى ؛ بزه قهوه ، چاي اكرام ايتدى ؛ او طور ديغمز مدتجه - هر زمانكي معتادى وجهله - يارى فرانسرجه يارى عربجه مصاحبه لريله بزي كله نديردى ؛ بكا كمال سربستى ايله هر شيدن بحث ايتدى اويله ظن ايدرمكه اوتوكى مسافرلى يالكز تور كچه بيلورلردى . ايرتسى كون بك اوتو غلندهكى اوتله كلهرك زيارتمزى اعاده ايتدى . سلطانله كورشمه مى بك آرزو ايدييوردي ، بنده آله فرصت كچيره مديكمه بك ناسف ايدييور دم ؛ لكن او زمان مناسقات مسئلهسى بك زوردي ؛ ما بينجيره اوزون اوزادى به آكلاشمق لازم كليوردي ؛ بنم ايسه بگله مكه وقم يوقدى ؛ چونكه مصر دن انكلتره به كيتمك اوزره يوله چيقمشدم ايكنجي زيارتمده بكا بو بك غريب ييلايدز عالمندن بر چوق شير سويله دي ؛ اوراده يارى محبوس يارى مسافر كجي ايدى ؛ ومع مافيه اوزمان حالندن بك ممنون ايدى ؛ زيرا توجه شاهانه نفوذنى آرتيريوردي هيچ اولمازسه آغزينه مهر اورميوردي ؛ او هر زمان سربست سويله مشدر ! ...

اونى او وقت كوره بيلديكمه بك ممنونم . زيرا اندن صكره زواللى بك بد بختانه كونلر كچير مشدى . سلطانك منجم باشيسى شيخ ابو الهدا كنديسنه حسدايدهرك نظر دن دوشورمكه موفق اولدى . مع مافيه ، جمال الدين صوكنه قدر نشان طاشنده او طور دي . بنم كندى ذهنده قطعا شبهه يوقدر كه ايران شاهنك قتلنده سيد جمال الدين بك اعلام دخلدار ايدى . زيرا او ، صولو سوددن بر اختلالجى دكلدى ، اونك ايچون اولومنده زهر ك سبب اولديغنه اينانما نزلق ايدم ، چوق دشمنلري واردى ؛ عبدالحميد بار اوليوردي ؛ لكن شوراسى محقق كه صوك كونلري بك خزين اولدى . شيخ محمد عبده نك سويله دكلرينه نظرا كوزدن دوشد كدن صكره دوستلري ياواش ياواش اونى براقه رق چكديلر ؛ جمال الدين آرتق مسافر خانه دوستلرندن كيمسه قلم اديغنى كوردى ؛ يالكز تك بر صادق خدمتجينك قوللري آراسنده تسليم روح ايتدى ؛ بو خدمتجي بر خريستيان ايدى ! ..

مترجى

محمد راغب

بسم الله الرحمن الرحيم

ان في ذلك لذكرى لمن كان له قلب او لى السمع وهو شهيد

معلوم عند ارباب التحقيق والتدقيق ان من اعظم الاسباب والزم الوسائل لسعادة الامة بعد الاخوة المفروضة ان تتحدون وفق باجمعنا في عقد الجمعيات النافعة للامة و تؤسس اصولها على اساس الشريعة المقدسة وتفرع